

പ്ലാസ്റ്റിക് ഇൻഡസ്ട്രി, ഓട്ടോമൊബൈൽ, സ്വയം തൊഴിൽ കണ്ടെത്തൽ, പാരാമെഡിക്കൽ മേഖല, ആയുർവേദ, പഞ്ചകർമ്മ, കാർഷിക മേഖലയിലും, കെട്ടിട നിർമ്മാണ മേഖലയിലും തൊഴിൽ, പരമ്പരാഗത കൃഷിയെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കൽ തുടങ്ങിയ വ്യത്യസ്ത മേഖലകളിൽ വിവിധ പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിച്ച് നടപ്പിലാക്കിവരുന്നു. പദ്ധതികളുടെ വിശദവിവരം അനുബന്ധമായി ചേർക്കുന്നു\*.

(ബി) ആധുനിക തൊഴിൽ മേഖലകളിലെ പങ്കാളിത്തം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനായി ഇവർക്ക് രാജ്യത്തിനകത്തും വിദേശത്തും തൊഴിൽ തേടാൻ സഹായം നൽകിവരുന്നുണ്ടോ?

ആധുനിക തൊഴിൽ മേഖലകളിലെ പങ്കാളിത്തം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനായി പ്രശസ്ത തൊഴിൽ നൈപുണ്യ വികസന സ്ഥാപനങ്ങളുമായി ചേർന്ന് പരിശീലന പരിപാടികൾ സംഘടിപ്പിക്കുകയും ആയതിലൂടെ വിജയകരമായി പരിശീലനം പൂർത്തിയാക്കിയവർക്ക് രാജ്യത്തിനകത്തും വിദേശത്തും തൊഴിലവസരങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കുന്നുണ്ട്. വിദേശത്ത് പോകാൻ തെരഞ്ഞെടുക്കുന്നവർക്ക് യാത്രാചെലവിനും മറ്റ് അനുബന്ധ ചെലവുകൾക്കുമായി വകുപ്പ് സാമ്പത്തിക സഹായം നൽകിവരുന്നുണ്ട്.

(സി) ഇവർക്കായി വരുമാനദായകമായ രീതിയിൽ കാർഷികവൃത്തി പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കാൻ പദ്ധതിയുണ്ടോ; വിശദമാക്കുമോ?

പട്ടികവർഗ്ഗ വികസന വകുപ്പ് പട്ടിക വർഗ്ഗക്കാർക്കായി വരുമാനദായകമായ രീതിയിൽ കാർഷികവൃത്തി പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിന് വിവിധ പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കിവരുന്നു. വിശദവിവരം അനുബന്ധമായി ചേർക്കുന്നു\*.

#### റീബിൽഡ് കേരളയിലെ വനം വകുപ്പ് പദ്ധതികൾ

24 (\*353) ശ്രീ. ജി. സ്റ്റീഫൻ:

ഡോ. കെ. ടി. ജലീൽ:

ശ്രീമതി ശാന്തകുമാരി കെ.:

ശ്രീ. കെ. കെ. രാമചന്ദ്രൻ: താഴെക്കാണുന്ന ചോദ്യങ്ങൾക്ക് വനം-വന്യജീവി വകുപ്പുമന്ത്രി (ശ്രീ. എ. കെ. ശശീന്ദ്രൻ) സദയം മറുപടി നൽകുമോ:

(എ) സംസ്ഥാനത്ത് റീബിൽഡ് കേരള-യിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി എന്തെല്ലാം പദ്ധതികളാണ് വനം വകുപ്പ് ഏറ്റെടുത്തിട്ടുള്ളത്; അതിനായി നീക്കിവച്ചിട്ടുള്ള തുകയുടെ വിശദാംശം ലഭ്യമാക്കുമോ?

\* നിയമസഭയുടെ ഔദ്യോഗിക വെബ്സൈറ്റിൽ ലഭ്യമാണ്.

സംസ്ഥാനത്ത് റീബിൽഡ് കേരള ഡെവലപ്മെന്റ് പ്രോഗ്രാമിൽ വനംവകുപ്പിന് കീഴിലുൾപ്പെടുത്തിയ പദ്ധതികളുടെ വിവരങ്ങളും അതിനായി നീക്കിവച്ചിട്ടുള്ള തുകയുടെ വിശദാംശവും അനുബന്ധമായി\* ചേർക്കുന്നു. സ്റ്റേറ്റ് ലെവൽ എംപവേർഡ് കമ്മിറ്റി അംഗീകരിച്ചതുപ്രകാരം 2021-2022 സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ പദ്ധതി നടത്തിപ്പിനായി ആദ്യ ക്വാർട്ടറിലേയ്ക്കുള്ള 23.1334 കോടി രൂപ 17-6-2021-ലെ സർക്കാർ ഉത്തരവ് (ആർ.റ്റി.) നമ്പർ 258/2021/P&EA പ്രകാരം അനുവദിച്ചിട്ടുണ്ട്.

(ബി) ഈ പദ്ധതികളുടെ മേൽനോട്ടത്തിനായി സ്റ്റേറ്റ് ലെവൽ എംപവേർഡ് കമ്മിറ്റിയും നടത്തിപ്പിനായി പ്രോജക്ട് മാനേജ്മെന്റ് യൂണിറ്റും രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ടോ; പ്രസ്തുത സമിതികളുടെ പ്രവർത്തനം വിലയിരുത്തിയിട്ടുണ്ടോ; വിശദമാക്കുമോ?

റീബിൽഡ് കേരള ഡെവലപ്മെന്റ് പ്രോഗ്രാമിൽ ഉൾപ്പെട്ടിട്ടുള്ള പദ്ധതികളുടെ മേൽനോട്ടത്തിനായി ചീഫ് സെക്രട്ടറിയുടെ അധ്യക്ഷതയിലുള്ള ഒരു സ്റ്റേറ്റ് ലെവൽ എംപവേർഡ് കമ്മിറ്റി (SLEC) ഉന്നതതല മേൽനോട്ടത്തിനും ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (ഇക്കോ ഡെവലപ്മെന്റ് & ട്രൈബൽ വെൽഫെയർ)-ന്റെ മേൽനോട്ടത്തിലുള്ള പ്രോജക്ട് മാനേജ്മെന്റ് യൂണിറ്റ് (PMU) ഹെഡ് ക്വാർട്ടേഴ്സ് തലത്തിലും ഫോറസ്റ്റ് സർക്കിൾ തലവന്മാരുടെ നേതൃത്വത്തിലുള്ള റീജിയണൽ ലെവൽ കമ്മിറ്റികൾ പ്രാദേശികതലത്തിലും പദ്ധതി പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏകോപിപ്പിക്കുന്നതിനായി 30-9-2020-ലെ സർക്കാർ ഉത്തരവ് (ആർ.റ്റി.) നം.225/2020/വനം, 13-10-2020-ലെ സർക്കാർ ഉത്തരവ് (ആർ.റ്റി.)നം 252/2020/വനം-വന്യജീവി എന്നീ നമ്പർ ഉത്തരവുകൾ പ്രകാരം രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. പ്രസ്തുത സമിതികളുടെ പ്രവർത്തനം വിലയിരുത്തുന്നതിനായി വകുപ്പുമന്ത്രിയുടെ തലത്തിലും റീബിൽഡ് കേരള ഡെവലപ്മെന്റ് പ്രോഗ്രാമിന്റെ ഹൈലെവൽ എംപവേർഡ് കമ്മിറ്റി (HLEC) തലത്തിലും റീബിൽഡ് കേരള ഇനിഷ്യേറ്റീവ് (RKI) സെക്രട്ടേറിയറ്റ് തലത്തിലും അവലോകന യോഗങ്ങൾ ക്രമമായി നടന്നുവരുന്നുണ്ട്.

(സി) പുനർനിർമ്മാണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ഇതുവരെ നടന്നുവന്ന പ്രവൃത്തികളുടെ പുരോഗതി വ്യക്തമാക്കാമോ?

റീബിൽഡ് കേരള ഡെവലപ്മെന്റ് പ്രോഗ്രാമിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള പദ്ധതികളുടെ പുരോഗതി വിവരം ചുവടെചേർക്കുന്നു.

പ്രോജക്ട്-1: സ്വകാര്യ സെറ്റിൽമെന്റുകളുടെ പുനരധിവാസം (291.96 കോടി രൂപ) - പുനരധിവാസത്തിന് സ്വയംസന്നദ്ധമാകുന്ന ഒരു അർഹമായ കുടുംബത്തിന്

\* നിയമസഭയുടെ ഔദ്യോഗിക വെബ്സൈറ്റിൽ ലഭ്യമാണ്.

15.00 ലക്ഷം രൂപ എന്ന നിരക്കിൽ നൽകി 4 വനം ഡിവിഷനുകളിലെ 22 സെറ്റിൽമെന്റുകളിലായി 677 ആദിവാസി ഇതര കുടുംബങ്ങളെ വനത്തിന് പുറത്തേയ്ക്ക് മാറ്റി പാർപ്പിക്കുന്നതിനായാണ് ഈ പദ്ധതിയിലൂടെ ലക്ഷ്യമാക്കുന്നത്. നിലവിൽ സംസ്ഥാന ലെവൽ എംപവേർഡ് കമ്മിറ്റി (SLEC) 78 അർഹതപ്പെട്ട കുടുംബങ്ങളുടെ (ശെതുരുണി-57, കാസർഗോഡ്-21) പുനരധിവാസ പദ്ധതിക്ക് അംഗീകാരം നൽകിയിട്ടുണ്ട്. ഇതിന്റെ തുടർനടപടിക്രമങ്ങൾ അതത് ഡിവിഷനുകൾക്ക് പുരോഗമിക്കുന്നുണ്ട്.

**പ്രോജക്ട്-2 :** സ്വകാര്യ എസ്റ്റേറ്റുകളുടെ ഏറ്റെടുക്കൽ (385.31 കോടി രൂപ) - വനത്തിനകത്ത് സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന സ്വകാര്യ എസ്റ്റേറ്റുകൾ ഏറ്റെടുത്ത് സ്വാഭാവിക വനങ്ങളുടെ പുനഃസ്ഥാപനമാണ് പദ്ധതി വഴി ലക്ഷ്യമാക്കുന്നത്. ഇ.എഫ്.എൽ. ആക്ട് [കേരള ഫോറസ്റ്റ് (വെസ്റ്റിംഗ് & മാനേജ്മെന്റ് ഓഫ് ഇക്കോളജിക്കലി ഹെൻഡൈൽ ലാൻഡ്സ്) ആക്ട്] 2003-ന്റെ സെക്ഷൻ 4(1) പ്രകാരം നഷ്ടപരിഹാരം നൽകിയോ എൽ.എ.ആർ. ആക്ട് പ്രകാരമോ 1450.1688 ഹെക്ടർ സ്വകാര്യ എസ്റ്റേറ്റുകൾ ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനാണ് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. ആദ്യഘട്ടത്തിൽ 6 ഡിവിഷനുകളിലായി 13 എസ്റ്റേറ്റുകളാണ് ഇതിലുൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളത്. ഡിവിഷൻ തലത്തിൽ ബന്ധപ്പെട്ട രേഖകളുടെ പ്രാഥമിക പരിശോധന നടത്തിവരുന്നു.

**പ്രോജക്ട്-3 :** കണ്ടൽക്കാടുകളുടെ ഏറ്റെടുക്കലും സംരക്ഷണവും (120 കോടി രൂപ) - കേരളത്തിലെ ഏതാണ്ട് 12 ചതുരശ്ര കിലോമീറ്റർ വരുന്ന സ്വകാര്യ ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള കണ്ടൽവനങ്ങൾ നഷ്ടപരിഹാരം നൽകി ഏറ്റെടുക്കാനാണ് ഈ പദ്ധതിയിൽ ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ളത്. പ്രാഥമികഘട്ടത്തിൽ തൃശ്ശൂർ, കൊല്ലം, കണ്ണൂർ, മലപ്പുറം എന്നീ നാല് ജില്ലകളിലെ 51.41 ഹെക്ടർ കണ്ടൽക്കാടുകൾ കേരള ഫോറസ്റ്റ് (വെസ്റ്റിംഗ് & മാനേജ്മെന്റ് ഓഫ് ഇക്കോളജിക്കലി ഹെൻഡൈൽ ലാൻഡ്സ്) ആക്ട് 2003-ന്റെ സെക്ഷൻ 4 (1) പ്രകാരം അർഹമായ നഷ്ടപരിഹാര തുക പകരം നൽകി ഏറ്റെടുക്കാനാണ് തീരുമാനിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഇ.എഫ്.എൽ. അഡ്വൈസറി സബ്കമ്മിറ്റിയുടെ റിപ്പോർട്ടിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ കൊല്ലം, തൃശ്ശൂർ ജില്ലകളിലെ കണ്ടൽഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനായുള്ള നഷ്ടപരിഹാരം തീരുമാനിക്കുന്നതിനുള്ള സമിതി രൂപീകരിച്ച് സർക്കാർ വിജ്ഞാപനം പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. കണ്ണൂർ, മലപ്പുറം എന്നീ ജില്ലകളിൽ ഇതിനായുള്ള ഇ.എഫ്.എൽ. അഡ്വൈസറി കമ്മിറ്റിയുടെ ശുപാർശകൾക്കനുസരിച്ചുള്ള നടപടികൾ പ്രാരംഭഘട്ടത്തിലാണ്. മറ്റുള്ള ജില്ലകളിൽ കണ്ടൽക്കാടുകളുടെ വിവരശേഖരണം, സർവ്വേ രേഖകളുടെ പരിശോധന തുടങ്ങിയ പ്രാഥമിക പ്രവർത്തനങ്ങൾ പുരോഗമിക്കുന്നു.

**പ്രോജക്ട് - 4:** മനുഷ്യ-വന്യജീവി സംഘർഷം കുറയ്ക്കുന്നതിനും പ്രകൃതി ദുരന്തങ്ങൾമൂലമുള്ള നാശനഷ്ടങ്ങളുടെ ആക്കം കുറയ്ക്കുന്നതിനും ജീവനോപാധികൾ മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനുമായി വനാന്തര ഭാഗങ്ങളിൽനിന്നും ഗോത്രവാസികളെ അവരുടെ സമതപ്രകാരം വനത്തിനുള്ളിൽത്തന്നെയുള്ള അനുയോജ്യമായ ഇടങ്ങളിലേയ്ക്ക് മാറ്റിത്താമസിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള സാധ്യതാ പഠനം, കണ്ടൽക്കാടുകളുടെ സംരക്ഷണം സംബന്ധിച്ച സാധ്യതാ പഠനം, വനങ്ങൾ പ്രദാനം ചെയ്യുന്ന ഹൈഡ്രോജിക്കൽ സർവ്വീസസിനെ വിലയിരുത്തുന്നതിനുള്ള സാധ്യതാ പഠനം - (5.98 കോടി രൂപ)

#### **ഉപ്പുജല തടാകങ്ങളുടെ സംരക്ഷണം**

25 (\*354) ശ്രീ. ഇ. കെ വിജയൻ:

ശ്രീ. വി. ആർ. സുനിൽ കുമാർ:

ശ്രീ. ജി. എസ്. ജയലാൽ:

ശ്രീ. വാഴൂർ സോമൻ: താഴെക്കാണുന്ന ചോദ്യങ്ങൾക്ക് ജലവിഭവ വകുപ്പുമന്ത്രി (ശ്രീ. റോഷി അഗസ്റ്റിൻ) സദയം മറുപടി നൽകുമോ:

(എ) കേരളത്തിലെ ഉപ്പുജല തടാകങ്ങൾ മലിനീകരണമൂലമുള്ള ആവാസവ്യവസ്ഥാ തകർച്ച നേരിടുന്നത് ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടോ?

കേരളത്തിലെ ഉപ്പുജല തടാകങ്ങൾ മലിനീകരണമൂലമുള്ള ആവാസവ്യവസ്ഥ തകർച്ച നേരിടുന്നുണ്ടെന്ന റിപ്പോർട്ട് ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. അഴികൾ/പൊഴികൾ മുഖേന തടാകങ്ങളിലേയ്ക്കെത്തുന്ന ലവണത്തിനപ്പുറമേ തടാകങ്ങളിലേയ്ക്ക് എത്തിച്ചേരുന്ന വിവിധതരത്തിലുള്ള മാലിന്യങ്ങൾ ഇതിന് ആക്കം കൂട്ടുന്നുണ്ട്.

(ബി) തടാകങ്ങളിലെ ജലത്തിന്റെ ഗുണനിലവാരം കുറയുന്നതും ജലജീവികളുടെ നശീകരണവും കണക്കിലെടുത്ത് തടാകങ്ങളുടെ സംരക്ഷണത്തിന് നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ടോ; വ്യക്തമാക്കാമോ?

തടാകങ്ങളുടെ വൃഷ്ടി പ്രദേശത്ത് ലഭ്യമാകുന്ന മഴവെള്ളം സംരക്ഷിക്കുന്നതിന് നീർത്തടാടിസ്ഥാനത്തിൽ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുകയെന്നത് തടാകങ്ങളിലേയ്ക്കുള്ള നീരൊഴുക്ക് വർദ്ധിക്കാനിടയാകും. ഇത് ജലഗുണനിലവാര വർദ്ധനയ്ക്ക് സഹായകമാകും. ഹരിതകേരളം മിഷന്റെ ഉപമിഷനായ ജലസമൃദ്ധിയുടെ ഭാഗമായി ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് തലത്തിൽ നീർത്തട പ്ലാനുകൾ തയ്യാറാക്കുകയും റിഡ്ജ്-ടു-വാലി സമീപനത്തോടുകൂടി കുളങ്ങളുടെ സംഭരണശേഷി വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സാമ്പത്തിക ലഭ്യതയനുസരിച്ച് ഏറ്റെടുക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. കൂട്ടനാട് പാക്കേജിന്റെ ഭാഗമായി വേമ്പനാട് കായലിൽ കൂട്ടനാട് പ്രദേശത്ത് സംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നിർവ്വഹിച്ചിട്ടുണ്ട്.